

Riksorganisationen
för kvinnojourer och
tjejjourer i Sverige

”Täckmantal: äktenskap Kvinnojourernas erfarenhet av fruimport”

Roks rapport 1/2009

- Undanhållande av information
  - Social isolering
  - Hot om utvisning
- Ekonomiskt beroende
  - Våld

Mannens kontrollmetoder

- 33 194 beviljade uppehållstillstånd (UT) av anknytnings-skäl
- 20 780 var tillfälliga UT (TUT)
- 16 164 var ”snabba anknytningar”
- 9877 (61 %) gick till kvinnor

Statistik från Migrationsverket 2008

- Jourerna mötte 515 kvinnor utsatta för fruimport
- 200 av kvinnorna hade barn
- Vanligaste hemländer: Thailand, Ryssland, Irak, Filippinerna, Brasilien och Kina

- 7 av 10 kvinnojourer kom i kontakt med kvinnor som utsatts för fruimport

Enkät till Roks kvinnojourer 2008

- Saknar PUT → färre rättigheter, hot om utvisning
- Saknar kunskap om sina rättigheter
- Saknar språk, nätverk & annan förankring
- Återvändande inget alternativ
- Tacksamhetsskuld mot mannen

Importerade kvinnor – en särskilt utsatt grupp

- Skydd mot våld
- Stödsamtal / bearbetning av våldet
- Praktisk hjälp

Jourernas stöd till våldsutsatta kvinnor

”Nödvändiga saker som mat, läkarvård och mediciner kan vara ett jättestort problem att ordna, vilket gör att kvinnan saknar de grundläggande förutsättningarna för att kunna bearbeta sina upplevelser och orka ta beslut. En annan speciell svårighet är om inte kvinnan kan prata svenska, det är då nästan omöjligt kunna hjälpa henne med bearbetning av våldet och sin situation. Även praktiska saker blir svårare att hjälpa till med då det är svårt att kommunicera. Att få hjälp utifrån om det behövs, exempelvis från psykolog och tolk är svårt, då kvinnan faller utanför systemet hela tiden. En kvinna som inte har uppehållstillstånd har ofta tyngre problematik än övriga kvinnor just därför hon faller utanför ramarna helt, samt har ytterligare saker att oro sig för.”

Ur Roks jourenkät 2008

- Okunskap, tröghet och ovilja
- Resurskrävande
- Språkproblem
- Svårt ordna försörjningsstöd, boende & sysselsättning
- Varierande stöd från socialtjänst, polis och Migrationsverket
- ”Tvåårsregeln”
- Osäker framtid
- Psykisk påfrestning

Försvårande omständigheter

- Var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet (FN-konventionen, art 3)
- Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive lagstiftning, för att bekämpa alla former av handel med kvinnor och utnyttjande av kvinnoprostitution. (CEDAW, art 6)
- Staterna bör underlätta och främja kvinnorörelsens och icke-statliga organisationers arbete och samarbete med dem på de lokala, nationella och regionala nivåerna (Deklarationen om avskaffande av våld mot kvinnor, art 4)

Internationella dokument om kvinnors rättigheter

- Regeringsformen
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Utlänningslagen (2005:716)

Svensk lagstiftning

Har ett förhållande upphört får uppehållstillstånd ändå ges, om

- 1) utlänningen har särskild anknytning till Sverige,
- 2) förhållandet har upphört främst på grund av att i förhållandet utlänningen, eller utlänningens barn, utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, eller
- 3) andra starka skäl talar för att utlänningen skall ges fortsatt uppehållstillstånd.

(Utlänningslagen 5 kap 16 §)

”Tvåårs-regeln”

- **Det måste bli lättare att beviljas fortsatt uppehållstillstånd enligt den så kallade tvåårsregeln i de fall där relationen avslutas på grund av våld.**
- **Alla personer som beviljas uppehållstillstånd måste få tydlig information om vilka rättigheter och skyddsnät de omfattas av i Sverige. Ansvaret för att förmedla denna information ska ligga hos kommunen.**

Roks åtgärdsförslag